

Студент 5 курсу
факультету обліку і аудиту ХНЕУ

ТЕХНОЛОГІЯ РЕВІЗІЇ ВИКОНАННЯ ЗАГАЛЬНОГО ФОНДУ КОШТОРИСУ БЮДЖЕТНОЇ УСТАНОВИ

Анотація. Визначено сутність поняття технології ревізії, розкрито її зміст та обґрунтовано особливості технології ревізії виконання загального фонду кошторису бюджетної установи.

Аннотация. Определена сущность понятия технологии ревизии, раскрыто её содержание и обоснованы особенности технологии ревизии выполнения общего фонда сметы бюджетного учреждения.

Annotation. Essence of the concept of revision technology is defined, its content is exposed and the features of revision technology of general fund of estimate implementation of budgetary establishment are grounded.

Ключові слова: фінансовий контроль, ревізія, технологія ревізії, кошторис бюджетної установи, загальний фонд кошторису.

Сучасне становище у сфері державного фінансового контролю не можна вважати задовільним, оскільки держава зазнає значних збитків унаслідок недотримання фінансово-бюджетної дисципліни бюджетними установами та організаціями. Через недостатній рівень фінансової дисципліни в міністерствах, відомствах, бюджетних установах та інших суб'єктах господарювання, що використовують у своїй діяльності бюджетні ресурси, актуальною та найбільш дієвою нині залишається така форма державного фінансового контролю, як ревізія, незважаючи на те що запроваджуються нові форми контролю в Україні.

З метою виявлення порушень щодо отримання та витрачання державних коштів при перевірці ревізуючого об'єкта виникає необхідність більш глибокого вивчення технології ревізії виконання загального фонду кошторису бюджетної установи.

Проблемам дослідження теоретичних основ та технології ревізії виконання загального фонду кошторису бюджетних установ приділили увагу у своїх працях такі вчені, як: Дікань Л. В., Бутинець Ф. Ф., Усач Б. Ф., Мурашко В. М., Жила В. Г., Білуха М. Т., Павлюк В. В. та ін.

Питання здійснення контрольної діяльності органами державної фінансової інспекції розглядається з акцентуванням основної уваги на порядок її проведення. Гострою залишається проблема визначення категоріального апарату, необхідного для однозначного трактування категорій і понять з метою запобігання виникненню непорозумінь між контролюючими органами, розпорядниками бюджетних коштів та іншими учасниками бюджетного процесу. Актуальність обраної теми обумовлена важливістю зазначених проблем та необхідністю їх теоретичного дослідження та узгодження.

Метою дослідження є теоретичне обґрунтування технології ревізії виконання загального фонду кошторису бюджетної установи.

Контроль є невід'ємним процесом управління державними коштами. Залежно від сфери прояву в суспільному житті можна розрізнати різні види контролю, одним із яких є економічний контроль, що, у свою чергу, поділяється на фінансовий, господарський та загальноекономічний. Залежно від суб'єктів здійснення контролю фінансовий контроль можна розділити на державний фінансовий контроль та недержавний фінансовий контроль.

Державний фінансовий контроль реалізується державною фінансовою інспекцією через проведення державного фінансового аудиту та інспектування [1]. Сутність ревізії визначається через її поняття і не має єдиної точки зору щодо визначення, що свідчить про актуальність і проблемність досліджуваного питання та водночас про багатогранність самого поняття [2, с. 25–29]. Після узагальнення поглядів різних авторів щодо розкриття сутності аналізованого поняття та проведеного критичного їх аналізу автором було визначено, що ревізію доцільно розглядати як форму здійснення інспектування. Щодо змісту ревізії, то він розкривається через змістовні складові поняття і включає такі невід'ємні елементи: мету, предмет та форму.

Для більш ширшого змісту поняття ревізії слід розглянути її технологію. Узагалі технологія у перекладі із грецького *techné* – мистецтво, уміння й сукупність методів обробки [3].

Вивчення літературних джерел показало, що немає конкретного та змістовного визначення поняття "технологія ревізії". Тому автором було запропоновано своє власне бачення цього поняття. Так, технологія ревізії, на думку автора, – це послідовність дій ревізора при проведенні ревізії, яка полягає у документальній і фактичній перевірці певного комплексу або окремих питань діяльності об'єкта контролю.

Зміст технології ревізії розкривається через вивчення стадій контрольно-ревізійного процесу. Такими стадіями є: організаційна, дослідницька та стадія узагальнення результатів контролю [4, с. 94].

Автором було проаналізовано кількість проведених ревізій в установах і організаціях органами ДФІ України за 2007 – 2010 роки та зроблено висновки: існує тенденція щодо зниження виявлених порушень при проведенні таких

аудит ефективності та фінансовий аудит у бюджетній сфері, а також знижується і кількість проведених ревізій в установах і організаціях у зв'язку зі стрімкими процесами роздержавлення власності.

Щодо особливостей технології ревізії, то однією з таких є законодавча база, якою повинен керуватися ревізор при здійсненні перевірки: Бюджетний кодекс України; Закон України "Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні"; Закон України "Про Державний бюджет України" на поточний рік; Постанова КМУ "Про затвердження Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ" № 228 ; Положення про ведення касових операцій в національній валюті в Україні та ін.

При здійсненні ревізії загального фонду кошторису бюджетної установи перевірячі підлягають такі основні документи: кошторис бюджетної установи, план асигнувань загального фонду бюджету, лімітні довідки про бюджетні асигнування; картки аналітичного обліку готівкових операцій; картки аналітичного обліку касових та фактичних видатків; книги обліку асигнувань та прийнятих зобов'язань та ін.

Таким чином, у результаті симбіозу понять "ревізія" та "технологія" автором надано власне бачення поняття технології ревізії. Новизною такого уточнення є врахування сутнісних ознак зазначених понять та особливостей технології здійснення такого виду ревізії. Як напрямок подальших досліджень слід зазначити необхідність розробки єдиного механізму ревізії в бюджетних установах.

Наук. керівн. Голуб Ю. О.

Література: 1. Дікань Л. В. Фінансовий контроль: теорія та методологія : монографія / Дікань Л. В., Голуб Ю. О., Синюгіна Н. В. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2009. – 96 с. 2. Савченко Л. Ревізія як метод фінансового контролю: поняття та види / Савченко Л. // Правовий часопис Донецького університету. – 2002. – № 1 (7). – С. 25–29. 3. Тлумачний словник з інформаційно-педагогічних технологій [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://posibnyku.vstu.vinnica.ua>. 4. Дікань Л. В. Контроль і ревізія : навч. посібн. для самост. вивч. дисц. / Дікань Л. В., Чететова Н. Ф., Синюгіна Н. В. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2009. – 256 с. 5. <http://www.dkrs.gov.ua>.